

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
118 11 Praha 1

Telefon: 257 085 111
Fax: 224 318 155
E-mail: epodatelna@mkcr.cz

V Praze dne 26.03.2013
Č.j.: MK 15987/2013 OPP

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba ve znění pozdějších předpisů, **budovu čp. 234 na st.p.č. 299, k.ú. a obec Hradec Králové, část obce Hradec Králové, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj,**

za kulturní památku.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, oba v platném znění, je účastníkem řízení Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Komenského 234/6, 500 03 Hradec Králové 3, IČ 00581101 a Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3, IČ 70889546.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres umístění kulturní památky do kopie katastrální mapy.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo dne 31.12.2012 podnět k prohlášení budovy bývalého reálného gymnázia (dnes střední zdravotnická škola) v Hradci Králové za kulturní památku. Tento podnět zaslal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, č.j. NPÚ-362/104069/2012/Bur 19.12.2012, a jako odůvodnění uvádí: „*Stavba hradecké reálky postavená nákladem města, byla ve svém druhu do jisté míry stavbou průkopnickou. Jednalo se o jednu z prvních větších školních budov, která vyrostla ještě ve stísněných pevnostních podmínkách, v těsné blízkosti kasárenských objektů. To se projevilo i v jejím základním*

architektonickém pojetí, na němž se na jedné straně projevuje přísný klasicistní řád přímo ovlivněný pevnostními stavbami a velkoryse pojaté měřítko směřující až k monumentalitě, na druhé straně již historizující neorenesanční vliv, který převzaly i některé další školní budovy ve městě i jinde. ... Ve srovnání s řadou jiných školních budov svého druhu nejen v Hradci Králové, ale i v jiných městech, má tato velmi intaktně dochované fasády se všemi architektonickými detaily a prvky, původní architektonické řešení exteriéru porušuje pouze část přízemních dvorních přístavků. ... Na rozdíl od řady jiných si tato uchovala svou tvář do značné míry také v interiéru, a to i přes novodobé modernizační úpravy. S mírnými (odstranitelnými) úpravami zůstala zachována původní dispozice i většina konstrukcí a prvků. Při zařazení do širšího kontextu školních budov, kde zůstala památková hodnota budovy omezena pouze na hlavní fasády a schodiště s částí chodeb, respektují zdejší zásahy původní celkový charakter budovy. Mimo architektonicky nejhodnotnějšího hlavního schodiště se všemi detaily a prvky (prostorové vymezení, klenby, sloupy, pilastry, zábradlí), nelze opomenout ani ne zcela typické provedení trámových stropů v učebnách, byť až na jednu výjimku zakrytých, i v prostoru někdejší kaple. Ve výčtu původních stavebních prvků nelze opomenout ani většinu původních dveří dochovaných v takřka původní podobě, u některých pouze s výměnou klik a zámků, ale ani okna středního křídla s kovovými rámy. Mimo uvedených hodnot se jedná také o významný urbanistický prvek moderně se rozvíjejícího města po dostavbě pevnosti. "

K tomuto podnětu se na základě § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 SB., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, vyjádřil i příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností a krajský úřad.

Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče, ve svém vyjádření č.j. SZ MMHK/179172/2012 ze dne 22.11.2012, doporučuje prohlášení předmětného objektu za kulturní památku, protože se jedná o „významný doklad historického vývoje dokládající v širším pohledu urbanistické přeměny územní barokní pevnosti novou výstavbou a to ještě v období před převzetím pevnostních staveb a pozemků městem (1893) a současně je významným dokladem vývoje staveb pro školství a dále je současně významným dokladem vývoje veřejných školních budov. Reprezentuje hodnoty „historické“ v souvislosti s uskutečňováním vzniku moderního města 19. stol. a „umělecké a technické“ v souvislosti se samotnou stavbou č.p. 234, jejím architektonickým ztvárněním a použitým uměleckořemeslné výzdoby – okna dřevěná a okna s litinovými rámy, vnější a vnitřní dveře, architektonické prvky na fasádě, strop v býv. kapli, trámové (kazetové) stropy v místnostech, prostor schodiště, pamětní deska na schodišti. Mimořádný význam budovy č.p. 234 spočívá v dokladu výstavby školních budov a výstavby v daném období vůbec a dále spočívá v téměř neporušeném stavu ... "

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, oddělení kultury a památkové péče, ve svém vyjádření č.j. 17609/RR/2012-2 ze dne 5.11.2012, také doporučuje prohlášení této budovy za kulturní památku a uvádí, že „se jedná o hodnotný objekt z konce 19. století dochovaný v téměř nezměněné podobě a v původním účelu využití. Tento objekt byl vystavěn jako jeden z prvních objektů určených ke školským účelům ještě před zrušením bývalé pevnosti. Na svou dobu se jednalo o moderně vybavený objekt. Architektonicky byl pojat do souvislosti s klasicistními pevnostními stavbami, přičemž již byl uplatněn neorenesanční vliv. V době svého vzniku se jednalo o výjimečnou stavbu, která sloužila jako vzor pro další stavby školského typu. Její výjimečnost dále spočívá i v tom, že se do dnešní doby dochovala nejen bohatě profilovaná fasáda objektu, byť je již v nedobrému stavu, tak především původní vnitřní

dispozice. Novodobé úpravy, které byly v dřívějších dobách pravidelné, jsou v tomto případě snadno odstranitelné bez toho, že by došlo k újmě na kulturně historické hodnotě objektu.“

Dopisem č.j. MK 8880/2013 OPP ze dne 5.2.2013 bylo účastníkům řízení sděleno, že Ministerstvo kultury zahajuje řízení o prohlášení budovy čp. 234 na st.p.č. 299, k.ú. a obec Hradec Králové, část obce Hradec Králové, okres Hradec Králové, Královéhradecký kraj, za kulturní památku, a že byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jím tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřili k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhli jejich doplnění. Účastníci tohoto svého práva ve stanovené lhůtě nevyužili.

Popis předmětného objektu dle NPÚ, ú.o.p. v Josefově, č.j. NPÚ-362/104069/2012/Bur 19.12.2012:

Dvoupatrová podsklepená budova v základním půdorysu ve tvaru písmene E. Základní vnitřní dispozice se ve všech podlažích v jádru shoduje. Ve všech křídlech je dvoutraktová, dvorní trakt tvoří po obvodu celé budovy průchozí chodba, uliční učebny a kabinety, v minulosti v prvním patře i s bytem ředitele. V hlavním uličním (severním) průčelí je půdorys zvýrazněn dvěma nárožními a jedním středovým rizalitem. Ve středním rizalitu se v přízemí nachází vstupní hala, před ní v exteriéru schodiště k hlavním vstupům do budovy. Ve středním křídle se ve všech podlažích nachází hlavní schodiště přístupné z chodby, na něj navazuje tělocvična zaujímající výškovou úroveň suterénu a přízemí, nad ní někdejší školní kaple (dnes aula), zaujímající úroveň prvního a druhého patra. Přízemí je oproti terénu mírně zvýšeno. Střeška objektu valbová, krov vaznicový, v roce 2001 podepřený ocelovou konstrukcí – příprava k možné půdní vestavbě učeben.

Hlavní vstup do objektu je z ulice Komenského přes vstupní halu, boční vstupy přes dvůr do suterénu. Jednotlivá podlaží jsou přístupná po hlavním reprezentativním schodišti ve středním křídle a po bočním schodišti v jihovýchodním koutě, obě schodiště jsou tříramenná.

Chodby a jednotlivé místnosti v suterénu jsou zaklenuté omítnutými segmentovými klenbami, podlahy novodobá dlažba, většina místností je adaptovaných na šatny, oproti původnímu řešení jsou dispozičně změněny změnami poloh některých příček. Vstupy do šaten otevřené, u východů na dvůr a u vstupů do tělocvičny původní dvoukřídlé neorenesanční dveře. Tělocvična plochostropá, přizpůsobená soudobým požadavkům, v původním prostorovém vymezení.

Chodba v přízemí zaklenutá rovněž segmentově, okenní otvory s obloukovými záklenky. Okna z větší části dvojitá špaletová, třídílná, s kováním typu elegant (první 1/3 20. stol.). Vstupní hala je zaklenuta vysokými zrcadlovými klenbami po obvodu zrcadel s profilovanými římsami, paty kleneb dosedají na rovné překlady podepřené litinovými neorenesančními sloupy s pseudokorintskými hlavicemi a patkami zvýrazněnými akantovými listy. Na obvodových stěnách jsou symetricky rozmístěny polosloupy s pseudokorintskými hlavicemi, mezi nimi ozdobné štukové vlysy s bohatými rozvilinami, rozetami a perlovcem. Stejným způsobem je zaklenut i prostor chodby u hlavního schodiště. Podlahy všude novodobé. Učebny z větší části plochostropé s novodobými podhledy, pouze v západním křídle dvě učebny zaklenuté segmentově do traverz (adaptované na dvě menší tělocvičny). Dveře u většiny vstupů z chodby původní dvoukřídlé rámové s kazetovými výplněmi s profilovaným orámováním a dřevěným obložení ostění včetně špalet. Hlavní schodiště je reprezentativní tříramenné, kamenné s litinovým zábradlím. Podesty jsou ve všech úrovních zaklenuty stejným způsobem jako vstupní hala v přízemí. Na mezipodestě mezi přízemím a prvním patrem pamětní deska s ušima lemovaná vejcovcem, na ní štít se znakem města. Boční schodiště v jihovýchodním koutě rovněž tříramenné kamenné s litinovým zábradlím, podesty

jsou zaklenuty zrcadlovými klenbami podepřenými segmentovými pasy na hranolových sloupech.

Chodby v patře rovněž segmentově zaklenuté, učebny plochostropé s novodobými podhledy. V druhém patře taktéž, zde mají novodobé podhledy i chodby. Jedna z učeben v prvním patře má přiznaný původní žebrový trámový strop s prkennými kazetovými výplněmi s profilovaným orámováním (podobné stropy by měly být pod podhledy i v dalších učebnách). Strop nad hlavním schodištěm v druhém patře zrcadlový u paty s profilovanou římsou se zubořezem replika původního. Schodišťové zábradlí s litinovými kandelábry s tordovanými sloupky. Podlahy všude novodobé, dveře dvoukřídlé rámové neorenesanční s masivními závěsy s žaludovými konci. Prostor schodiště je ve všech úrovních prosvětlen neorenesančními okny s obloukovým nadpražím s kruhovým zasklením, rámy železné, svislé sloupky s patkami a hlavicemi. Z mezipodesty mezi prvním a druhým patrem je přístupná někdejší kaple, dnes aula. Strop auly trámový s profilovanými trámy a prkenným záklopem. Celý prostor je osvětlen stejnými okny jako hlavní schodiště, stěny s novodobým dřevěným obložením předsazeným před pilastry s korintskými hlavicemi nesoucími kladí završené profilovanou římsou se zubořezem. Nad pilastry vybíhají z této římsy krakorce podpírající nosné stropní trámy. Vstup do kaple s reprezentativními dvoukřídlými neorenesančními dveřmi s nadsvětlíkem s rozetou zasklenou barevným sklem, odděleným vlysem s kvadrilou. Kolem vstupu profilovaná šambrána.

Jednotlivá průčelí v exteriéru s eklektickou fasádou. Exteriéru dominuje pětiosý vstupní rizalit v severním průčelí, před něhož předstupuje kamenné schodiště. V přízemí rizalitu ve středních osách se třemi vstupy s masivními dvoukřídlými neorenesančními dveřmi (původní), s pískovcovými sloupy s profilovanými hlavicemi. Patro rizalitu odděluje masivní profilovaná kordonová římsa, na níž spočívá nad vstupy pod parapety oken balustráda. Jednotlivé osy rizalitu od sebe v patře oddělují dvojice sdružených pilastrů s ionskými hlavicemi, mezi nimi okna s příkými frontony na konzolách, suprafenestra s festony. Fasáda druhého patra rizalitu je členěna obdobným způsobem jako první patro. Pilastry mají ve druhém patře korintské hlavice, frontony nad okny trojúhelné, suprafenestra s girlandami, stejně jako vlys pod konzolovou korunní římsou se zubořezem. Zbývající části severního i obě boční (východní a západní) průčelí jsou členěny obdobně jako rizalit. Suterén s kamenným soklem, přízemí bosované s hladkými nárožními pilastry, první patro v ploše hladké s průběžnou parapetní římsou, nad okny s příkými frontony na konzolách, suprafenestra s girlandami. Druhé patro v ploše rovněž hladké, s masivní průběžnou profilovanou parapetní římsou, nad okny příčné frontony. Kolem všech oken obou pater profilované šambrány v maltě. Korunní římsa masivní desková na konzolách, mezi konzolami obdélná půdní okénka. Na nárožích druhého patra pilastry s korintskými hlavicemi.

Střední křídlo s tělocvičnou a kaplí (dnes aulou), je ve spodní části v úrovni tělocvičny bosované, kolem oken ustupující profilované šambrány. Vrchní část s aulou odděluje profilovaná kordonová římsa, na níž spočívají okenní parapety s jeptiškami, kolem oken profilované šambrány, nad okny obloukové frontony podepřené gotizujícími konzolkami. Plocha fasády v této části hladká, korunní římsa konzolová – navazuje na ostatní průčelí. Ve dvoře přiléhají ke střednímu křídlu poměrně novodobé přízemní přístavky (nejsou předmětem řízení).

Slohové, časové, autorské určení:

Neorenesanční budova postavená podle návrhu arch. Karla Webera v letech 1871 – 1874 stavitelem V. Kuželovským na místě bývalého vojenského skladiště. V roce 2001 opraven krov a střecha.

Po vyhodnocení výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že předmětný objekt bývalého reálného gymnázia (dnes střední zdravotnická škola) představuje zajímavý

doklad architektury občanské vybavenosti z konce 19. století. Budova se dochovala v téměř autentické podobě z doby výstavby, včetně dispozičního řešení, historických konstrukcí, architektonických detailů a uměleckořemeslných prvků, uplatňujících se například v prostoru schodiště, nebo bývalé kaple. Objekt si zachoval i zdobení fasády uměleckořemeslnými prvky. Autenticita byla narušena stavebními úpravami v letech 1993 (půdní vestavba učeben) a 2001 (odstranění krovu a nahrazení ocelovou konstrukcí), tyto úpravy však zásadním způsobem nenarušily charakteristiku a vypovídací schopnost objektu. Pro hodnoty historické, autentické a umělecké a jako projev tvůrčích schopností a práce člověka splňují podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). Doručení písemnosti pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty. O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

